

detallaran en articles a part i en el *DECat*. v, 98b1-18, 105a41; *EntreDL* I 59, II, 131. Afegim-hi altres noms, que en part estan situats ben a la vora de Lavaix.

1) *Llavaio* (*Jabāp*): font, collada i pda. de Buira (te. Bonansa), a l'extrem O. del terme, en la qual neix el barranc principal del terme (xix, 105,106,107).

2) Pda. de condicions semblants, pron. id., te. Montanui (XIX), 157); car aquest deu ser idèntic a *El Llavaio* (amb art.) recollit a Noals, (paratge aigüals del barranc de Coronas).

3) «Illo *Lauaiol*» (doncs, encara apel·latiu), en doc. del S. XI relatiu a Vallabriga (SerranoS., *N.H. Rbg.*, p. 218).

En altres es repeteix l'amalgama en *ç*.

4) *Llavaix*, te. Espluga de Serra (xviii, 190.5).

5) Pluralitzat dos cops: «Barranc dels *Jabājšōs*» te. Denui (XIX, 138).

També més lluny, en els Ports ibèrics

6) la font de *Jabājš*, te. Bel, a 0h5 del poble, cap al Barranc dels Orons (xxvii, 116).

Àdhuc en domini gascó també pot ser el mateix: Tour de *Labays*, te. Aulon, no lluny de Bagneres de Bigorra. També un *Labayo* arag. (*EntreDL*. I 59).

I ja Balari donà cita d'un *lavaigo* apel·latiu en un doc. comtal (*Orig.* 140-141).

El diminutiu *Llavallol* dels afores de Bna. (font prop de Vallvidrera). *Lavallol* (Bgd., entre Malanyeu i Falgars). I és el que donà el nom del poble emporadanès *La Vajol* (amb *L-* i *-j*, per dissim.). I es repeteix, en llocs llunyans: a l'Isàvena en part amb *La-* reemplaçat per *Sa-* pseudo-articles: en doc. de 996: «--- in *Savagohum* --- de *Lavaiol*» citat junt amb Güel, Balasanç i Esdolomada (SerranoS., *N. H. Rbg.* 472-5). V. però l'art. que dediquem a *La Vajol* (infra).

A l'extrem Sud valencià: *Lavaiol* te. Petrer (xxxvi, 37.16). Per tant no rebutgem la possibilitat que *Labayōza* pda. entre Beniopa i Gandia (xxxiii, 29.2) resulti, amb *-b-* mossàrab, d'una dissimilació d'un derivat adjectival *lavallosa*. Per a *Navajo* cast., i la font de *Navailles* al Coll de Balaguer, veg. *DECH*.

¹ Llatí bàrbar: *asceterium* × *monasterium*.—

² Prescindim de 3 docs. del *Cart.* de Lavaix, que tothom reconeix com a falsos: 808: «in loco q.d. *Labais* iuxta fluvium *Nogarie*» i Ste. Me. de *Lavais* (*Cart.* Lavaix, I, p. 45); doc. indata, de Carles el Calb: «monast. qui voc. Villanoba atque *Lavagius* super fl. *Nocharia*» (ib. III, p. 47); 843: *Labadios* (ib. II, p. 46); 988: «mon. *Lavascens*» (ib. VII, 50). També hem menyspreat els següents, de forma evid. corrompuda, i probt. falsos: 808: «ecll. Ste. Ma. in loco q.d. *Lavasis* juxta fl. *Nogarie* --- Ste. Marie de *Lavasis*» (*col·le.* Moreau, I, 34, 36). 1109: La comtessa de Pallars fa donacions als mon. de Gerri, Salàs, Tremp, Burgal, Ste. Me. de *Avaise* i

Sta. M. de Ribera: tret per Fossà del recull del P. Caresmar (Moreau, XLIV). També és falsificació, i amb la mateixa base, un doc. atribuït a 955, on s'esmenta el «seniore Barone de *Sasso*» (?) (Abadal, *P. i R.*, p. 62).

Lavall, *-al·lol*, *Lavanyosa*, V. *Lavaix*

10 LAVASCORT

Antic llogaret de la baixa Cerdanya, avui reduït a una masada, que junt amb un riuat que hi passa, afl. esq. del Segre, pertanyen al terme de Bellver.

15 *PRON. MOD:* *labaskórt*, en l'enq. de 1935 a Bellver com a nom d'un gros mas, prop de Baltarga (IX, 26ss.); confirmat en un viatge posterior, de 1952.¹

891 o 890 en l'Acte de Cons. de l'esgl. de Baltarga, afr.: «in collem de *Baltarga* et usque in collem de *Sonçorr* et usque in *Petram Agraderam* et flumen *Sigoris* et usque in rivum de *Navascot*»,² (*MarcaH.*, §52, 825.31f): data que Marca, i Abadal (*Eixalada*, p. 167), reconeixen genuïna, si bé Ponsich, sospita que sigui errònia, i en realitat, de c. l'a. 1000, (*Ét. Rouss.* II 128, però en *Top.* 153, ho retracta); 941: «in com. Cerdania, in lo. ubi vocant *Navarauudo* et Taltorta», doc. de 941, del perdut *Cart.* d'Elna (fº 66), p.p. Moreau (IV, 171vº);³ 1098: «villa *Navascort* --- *Navascorb*» (SerraV., *Pinós i Mtpl.* III, 276, 282); 30 C. 1182: «--- Ixs --- Cereia --- Bolvir --- de uindemia de *Nauasquart* quanta nobis pertinet --- Guils --- Urg --- Meranges ---»;⁴ Ponsich (*Top.* 153) hi afegeix: 1281: «F, de *Navascort* de Podio de Telo» (= Talló, llogaret agre. a Bellver); 1375: *Navascort*; i S. XIX: «*Casa Bascort*».

En total tenim cites medievals, en 6 docs., totes elles amb inicial *Nav-*, avui reemplaçada per *Lav-*; que hom ha analitzat com un article *La* i per això hi ha qui ho ha mutilat en *Bascort* (o deformat *Basgart*). Com que el vocalisme tònic és ja *o* en el doc. més antic, i també en els següents (de 1098, 1281 i 1375), hem de creure que el diftong *ua* (*Navasquart*) de 1182, és una ultracorrecció, tal com la de *La Quar*, poble del Berguedà (*Illa Corre* el 849, cf. el deriv. *La Corriu*) i les de *Llaguarres* i *Lasquarri* (antigt. amb *o*, *E.T.C.* II 97, 99); i també en el doc. de 941 és més probable l'esmena *Navascordo* que *Navascuardo* o *-cardo*. Fora d'això hi ha quasi unitat en un tipus *Navascort* llevant-ne només *Navascot* sense *r* en el doc. més antic, i la grafia errònia *Navarauudo* de 941.

ETIM. Evidentment pre-romana, i del ram ibero-basc. Ara, havent enriquit la documentació antiga i més recent, podem acceptar el que ja vaig exposar essencialment en *E.T.C.* I, 111 i 220.